

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 3040
Warszawa, 12 sierpnia 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o środkach ochrony roślin.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią posłankę Katarzynę Królak.

(-) Piotr Adamowicz; (-) Sylwia Bielawska; (-) Mateusz Bochenek; (-) Piotr Borys; (-) Marcin Bosacki; (-) Joanna Frydrych; (-) Krzysztof Gadowski; (-) Włodzisław Giziński; (-) Krzysztof Grabczuk; (-) Małgorzata Gromadzka; (-) Dominik Jaśkowiec; (-) Piotr Kandyba; (-) Iwona Karolewska; (-) Katarzyna Kierzek-Koperska; (-) Magdalena Małgorzata Kołodziejczak; (-) Urszula Koszutska; (-) Iwona Maria Kozłowska; (-) Katarzyna Królak; (-) Marek Krząkała; (-) Piotr Lachowicz; (-) Katarzyna Anna Lubnauer; (-) Alicja Łepkowska-Gołaś; (-) Dorota Łoboda; (-) Magdalena Łośko; (-) Dorota Marek; (-) Paweł Masełko; (-) Jerzy Meysztowicz; (-) Paweł Papke; (-) Lucjan Marek Pietrzczyk; (-) Kazimierz Plocke; (-) Elżbieta Anna Polak; (-) Marek Rząsa; (-) Weronika Smarduch; (-) Paweł Suski; (-) Henryk Szopiński; (-) Apoloniusz Tajner; (-) Mariusz Witczak; (-) Przemysław Witek.

U S T A W A

z dnia 2026 r.

o zmianie ustawy o środkach ochrony roślin

Art. 1. W ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2026 r. poz. 624) po art. 78a dodaje się art. 78b w brzmieniu:

„Art. 78b. W stosunku do sprawcy czynu określonego w art. 76 ust. 1 pkt 24, w zakresie nieprowadzenia lub nieprzechowywania dokumentacji, o której mowa w art. 67 rozporządzenia 1107/2009, w formacie elektronicznym zgodnym z art. 2 rozporządzenia 2023/564, popełnionego przed terminem określonym w art. 3 akapit trzeci rozporządzenia 2023/564, poprzestaje się na środkach oddziaływania wychowawczego.”.

Art. 2 Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa zmienia ustawę z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U 2026 poz. 624).

Celem projektowanej ustawy jest czasowe ograniczenie katalogu sankcji stosowanych w przypadku nieprowadzenia lub nieprzechowywania dokumentacji (ewidencji) dotyczącej zastosowanych środków ochrony roślin w formie elektronicznej, do środków oddziaływania wychowawczego.

Zgodnie z art. 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/564 z dnia 10 marca 2023 r. w odniesieniu do treści i formatu dokumentacji dotyczącej środków ochrony roślin prowadzonej i przechowywanej przez użytkowników profesjonalnych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 (Dz. Urz. UE L 74 z 13.03.2023, str. 4 oraz Dz. Urz. UE L 2025/2203 z 03.11.2025), zwanego dalej „rozporządzeniem 2023/564”, użytkownicy profesjonalni środków ochrony roślin prowadzą i przechowują dokumentację (ewidencję) dotyczącą zastosowanych środków ochrony roślin „elektronicznie w formie nadającym się do odczytu maszynowego zgodnie z definicją w art. 2 pkt 13 dyrektywy (UE) 2019/1024.”

W obecnym stanie prawnym użytkownikami profesjonalnymi środków ochrony roślin są m.in. wszyscy rolnicy, niezależnie od powierzchni posiadanego gospodarstwa.

Zgodnie z art. 5 rozporządzenia 2023/564 obowiązek prowadzenia dokumentacji (ewidencji) zastosowanych środków ochrony roślin w formie elektronicznej obowiązuje od dnia 1 stycznia 2026 r., przy czym wprowadzona na wniosek Polski nowelizacja tego rozporządzenia pozwoliła państwom członkowskim na przesunięcie daty wejścia w życie tego obowiązku o 1 rok.

W konsekwencji, ustawą z dnia 21 listopada 2025 r. o zmianie ustawy o środkach ochrony roślin (Dz. U. poz. 1697) odroczono w Polsce datę stosowania obowiązku prowadzenia dokumentacji (ewidencji) zastosowanych środków ochrony roślin w formie elektronicznej do 1 stycznia 2027 r.

Jednocześnie, zgodnie z art. 3 akapit trzeci rozporządzenia 2023/564, przepisami ww. ustawy umożliwiono na terenie Polski, do 31 grudnia 2029 r., wprowadzanie do elektronicznej dokumentacji (ewidencji) zastosowanych środków ochrony roślin danych o wykonanym

zabiegu ochrony roślin, do 31 stycznia roku następującego po roku wykonania zabiegu środkami ochrony roślin.

Zarówno zatem ustawodawca unijny, jak i krajowy, przewidzieli konieczność zastosowania w odniesieniu do wprowadzania obowiązku prowadzenia dokumentacji (ewidencji) zastosowanych środków ochrony roślin w formie elektronicznej okresu przejściowego, pozwalającego na dostosowanie się rolników do nowego stanu prawnego.

Naruszenie obowiązku prowadzenia dokumentacji (ewidencji) zastosowanych środków ochrony roślin w formie elektronicznej, zgodnie z przepisem art. 76 ust. 1 pkt 24 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin, zagrożone jest karą grzywny orzecaną w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 860, 1178, 1661, 1814, 1818 i 1872 oraz z 2026 r. poz. 473).

Jednocześnie ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2025 r. poz. 734, 1676, 1814, 1818 i 1872) w art. 41 pozwala, aby w stosunku do sprawcy czynu zabronionego poprzestać na zastosowaniu środków oddziaływania wychowawczego. Ustawa ta określa przy tym otwarty katalog środków oddziaływania wychowawczego, obejmujący w szczególności pouczenie, zwrócenie uwagi i ostrzeżenie.

W okresie przejściowym, w którym rolnicy będą dostosowywać się do nowych obowiązków prawnych w zakresie prowadzenia dokumentacji (ewidencji) zastosowanych środków ochrony roślin w formie elektronicznej oczywistym jest, iż działania organów kontrolnych powinny ograniczać się do wskazanych wyżej środków oddziaływania wychowawczego.

Aby zapewnić jednak jednolite postępowanie organów kontrolnych, a także zagwarantować rolnikom, i innym profesjonalnym użytkownikom środków ochrony roślin, pewność prawną, proponuje się, aby w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin w sposób jednoznaczny przesądzić, iż w stosunku do sprawcy czynu zabronionego, w zakresie nieprowadzenia lub nieprzechowywania dokumentacji (ewidencji) zastosowanych środków ochrony roślin w formie elektronicznej, popełnionego przed upływem okresu przejściowego wskazanego w art. 3 akapit trzeci rozporządzenia 2023/564 (tj. do 31 grudnia 2029 r.), organ kontrolny stwierdzający nieprawidłowość będzie poprzestawał na zastosowaniu środków oddziaływania wychowawczego (tj. nie będzie nakładał kary grzywny).

Proponowane rozwiązanie ma charakter wyjątkowy i czasowy, wprowadzany przepisami epizodycznymi, oraz nie zwalnia z obowiązku prowadzenia dokumentacji (ewidencji) zastosowanych środków ochrony roślin w formie alternatywnej (tj. np. papierowej).

Decydując się na powyższe rozwiązanie uwzględniono art. 288 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2 z późn. zm.) oraz art. 5 rozporządzenia 2023/564. Zgodnie z tymi przepisami rozporządzenie to wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Jak wskazują komentarze do art. 288 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej fakt, iż rozporządzenie wiąże w całości oznacza, że „prawnie wiążące są wszystkie przepisy rozporządzenia łącznie z załącznikami. Nie ma zatem żadnych podstaw do wyróżniania w strukturze (systematyce) rozporządzenia przepisów, które są prawnie wiążące i przepisów, które nie wiążą. Zwrot "wiąże w całości" nie ma na celu sprecyzowania sposobu prawnego wiązania rozporządzenia, lecz raczej podkreślenie, że w odróżnieniu od dyrektyw, które wiążą w pewnym zakresie (celów), rozporządzenie wiąże w pełnym zakresie [...], oznacza ponadto, że państwa członkowskie są obowiązane do pełnego i jednolitego stosowania rozporządzenia. A contrario, państwa członkowskie nie mogą stosować przepisów rozporządzeń w sposób selektywny.”¹⁾

W związku z powyższym nie jest możliwe na gruncie prawa krajowego czasowe wyłączenie obowiązku prowadzenia dokumentacji (ewidencji) zastosowanych środków ochrony roślin w formacie elektronicznym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez odpowiedniej zmiany przepisów Unii Europejskiej (tj. rozporządzenia 2023/564). Z tego względu projektowana ustawa nie ingeruje w sam obowiązek prowadzenia dokumentacji (ewidencji) zastosowanych środków ochrony roślin w formacie elektronicznym, wynikający z tego rozporządzenia, lecz wprowadza wyłącznie czasowe ograniczenie środków stosowanych przez organy kontrolne w przypadku naruszenia omawianego obowiązku, do środków oddziaływania wychowawczego. Obowiązek prowadzenia ewidencji w formacie elektronicznym nadal będzie spoczywał na wszystkich profesjonalnych użytkownikach środków ochrony roślin, natomiast w szczególnych okolicznościach określonych w projektowanym przepisie jego niewykonanie nie będzie skutkowało zastosowaniem sankcji

¹⁾ A. Wróbel, B. Kurcz [w:] Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Komentarz. Tom III (art. 223-358), red. D. Kornobis-Romanowska, J. Łacny, Warszawa 2012, art. 288.

w postaci grzywny – pod warunkiem prowadzenia ewidencji w alternatywnej, papierowej formie.

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2027 r., gdyż jest to termin, od którego obowiązkowe będzie prowadzenie dokumentacji (ewidencji) zastosowanych środków ochrony roślin w formacie elektronicznym, umożliwiającym odczyt maszynowy.

Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej. Zgodnie z przepisami art. 72 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn. zm.), określenie sankcji na naruszenie przepisów tego rozporządzenia, jak i przepisów wykonawczych wydanych na jego podstawie – co dotyczy także rozporządzenia 2023/564 – pozostaje w kompetencjach państw członkowskich.

**DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR)
projektu ustawy**

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Projekt ustawy o zmianie ustawy o środkach ochrony roślin

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Katarzyna Królak

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Projektowana regulacja ma na celu wyeliminowanie ryzyka stosowania nieproporcjonalnych sankcji w przypadku nieprowadzenia lub nieprzechowywania przez rolników (i innych profesjonalnych użytkowników środków ochrony roślin) dokumentacji (ewidencji) dotyczącej zastosowanych środków ochrony roślin w formie elektronicznej – w okresie dostosowawczym do nowych obowiązków.

Zgodnie z art. 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/564, użytkownicy profesjonalni środków ochrony roślin prowadzą i przechowują dokumentację (ewidencję) dotyczącą zastosowanych środków ochrony roślin „elektronicznie w formie nadającym się do odczytu maszynowego zgodnie z definicją w art. 2 pkt 13 dyrektywy (UE) 2019/1024.”

W obecnym stanie prawnym użytkownikami profesjonalnymi środków ochrony roślin są m.in. wszyscy rolnicy, niezależnie od powierzchni posiadanego gospodarstwa.

Zgodnie z art. 5 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/564 obowiązek prowadzenia dokumentacji (ewidencji) zastosowanych środków ochrony roślin w formie elektronicznej obowiązuje od dnia 1 stycznia 2026 r., przy czym wprowadzona na wniosek Polski nowelizacja tego rozporządzenia pozwoliła państwom członkowskim na przesunięcie daty wejścia w życie tego obowiązku o 1 rok – z rozwiązania tego skorzystano w Polsce odraczając datę stosowania obowiązku prowadzenia dokumentacji (ewidencji) dotyczącej zastosowanych środków ochrony roślin w formie elektronicznej do 1 stycznia 2027 r.

W okresie przejściowym, w którym rolnicy będą dostosowywać się do nowych obowiązków prawnych w zakresie prowadzenia dokumentacji (ewidencji) dotyczącej zastosowanych środków ochrony roślin w formie elektronicznej oczywistym jest, iż działania organów kontrolnych powinny ograniczać się do środków oddziaływania wychowawczego (pouczenie, zwrócenie uwagi i ostrzeżenie).

Brak jest jednak jednoznacznych przepisów regulujących stosowanie sankcji w okresie przejściowym, co stwarza ryzyko niejednolitego działania w tym zakresie organów kontroli.

Aby zatem zapewnić jednak jednolite postępowanie organów kontrolnych, a także zagwarantować rolnikom, i innym profesjonalnym użytkownikom środków ochrony roślin, pewność prawną, proponuje się, aby w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin w sposób jednoznaczny przesądzić, iż w stosunku do sprawcy czynu zabronionego, w zakresie nieprowadzenia lub nieprzechowywania dokumentacji (ewidencji) zastosowanych środków ochrony roślin w formacie elektronicznym, popełnionego przed upływem okresu przejściowego wskazanego w art. 3 akapit trzeci rozporządzenia 2023/564 (tj. do 31 grudnia 2029 r.), organ kontrolny stwierdzający nieprawidłowość będzie poprzestawał na zastosowaniu środków oddziaływania wychowawczego (tj. nie będzie nakładał kary grzywny).

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

➤ Tak

Naruszenie prawa polegające na nieprowadzeniu lub nieprzechowywaniu przez rolnika (albo innego profesjonalnego użytkownika środków ochrony roślin) dokumentacji (ewidencji) dotyczącej zastosowanych środków ochrony roślin w formacie elektronicznym jest zagrożone karą grzywny orzeczaną w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (76 ust. 1 pkt 24 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin).

Przepisy ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń przewidują wprowadzić możliwość odstąpienia – w określonych przypadkach – od wymierzenia kary lub środka karnego, jednak poprzestanie na bezpośrednim stosowaniu przepisów Kodeksu wykroczeń nie gwarantuje jednolitego działania organów kontrolnych – organy kontrolne mogą stosować różną interpretację tych przepisów. W rezultacie może to prowadzić do niejednolitego traktowania podmiotów.

Aby zagwarantować równe i jednolite traktowanie podmiotów w szczególnym okresie, jakim jest okres dostosowawczy do nowych obowiązków związanych z prowadzeniem dokumentacji (ewidencji) dotyczącej zastosowanych środków ochrony roślin w formacie elektronicznym, koniecznej jest wprowadzenie proponowanej regulacji.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

Skutkiem prawnym projektowanej regulacji będzie jednolite postępowanie organów kontrolnych, które w stosunku do podmiotu naruszającego obowiązek prowadzenia lub przechowywania dokumentacji (ewidencji) dotyczącej zastosowanych środków ochrony roślin w formacie elektronicznym, przed upływem okresu przejściowego wskazanego w art. 3 akapit trzeci rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/564 (tj. do 31 grudnia 2029 r.), będą poprzestawały na zastosowaniu środków oddziaływania wychowawczego (tj. nie będą nakładały kary grzywny).

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Projektowana regulacja będzie miała pozytywne skutki społeczne, poprzez zagwarantowanie rolnikom, i innym profesjonalnym użytkownikom środków ochrony roślin, pewności prawnej w zakresie działań organów kontrolnych w przypadku naruszenia, w okresie przejściowym (dostosowawczym), obowiązku prowadzenia i nieprzechowywania dokumentacji (ewidencji) zastosowanych środków ochrony roślin w formacie elektronicznym.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Projektowana regulacja ma pozytywny wpływ na podmioty prowadzące działalność rolniczą, lub inną działalność gospodarczą, związaną ze stosowaniem środków ochrony roślin, poprzez zagwarantowanie tym podmiotom pewności prawnej w zakresie działań organów kontrolnych w przypadku naruszenia, w okresie przejściowym (dostosowawczym), obowiązku prowadzenia i nieprzechowywania dokumentacji (ewidencji) zastosowanych środków ochrony roślin w formacie elektronicznym.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na budżet państwa.

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Nie dotyczy

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

➤ Nie

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

Warszawa, 26 sierpnia 2026 r.

BEOS-WPEiM-2077/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.270.10.2026

Data wpływu 27.08.26r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej
poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o środkach ochrony roślin
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Katarzyna Królak)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2026 r. poz. 573, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W projekcie przewidziano dodanie art. 78b w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin¹ (dalej: u.ś.o.r.; art. 1 projektu). Zgodnie z wprowadzanym przepisem wobec sprawcy czynu określonego w art. 76 ust. 1 pkt 24 u.ś.o.r., w zakresie nieprzeprowadzenia lub nieprzechowywania dokumentacji, o której mowa w art. 67 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG² (dalej: rozporządzenie (WE) nr 1107/2009), w formacie elektronicznym zgodnym z art. 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/564 z dnia 10 marca 2023 r. w odniesieniu do treści i formatu dokumentacji dotyczącej środków ochrony roślin prowadzonej i przechowywanej przez użytkowników profesjonalnych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009³ (dalej: rozporządzenie wykonawcze (UE) 2023/564), popełnionego przed

¹ Dz. U. z 2026 r. poz. 624.

² Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, s. 1, ze zm.; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/2026-06-16>.

³ Dz. Urz. UE L 74 z 13.3.2023, s. 4, ze zm.; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/564/2025-11-23.

terminem określonym w art. 3 akapit trzeci rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/564, poprzestaje się na środkach oddziaływania wychowawczego.

Przywołany wyżej art. 76 ust. 1 pkt 24 u.ś.o.r. stanowi, że podlega karze grzywny osoba, która będąc zobowiązana do prowadzenia i przechowywania dokumentacji, o której mowa w art. 67 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009, nie prowadzi lub nie przechowuje tej dokumentacji zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 67 tego rozporządzenia lub zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 25 ust. 3 pkt 4 lub w art. 37 u.ś.o.r.

Proponowana ustawa miałaby wejść w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Analiza przedmiotu proponowanej ustawy wymaga uwzględnienia rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 oraz rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/564.

2.1. Zgodnie z art. 1 rozporządzenie (WE) nr 1107/2009 zawiera przepisy dotyczące udzielania zezwoleń na wprowadzanie środków ochrony roślin do obrotu w postaci handlowej, a także regulujące zasady wprowadzania ich do obrotu, stosowania i kontrolowania w Unii Europejskiej. Celem tego aktu jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska, a także poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez zharmonizowanie zasad dotyczących wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, przy równoczesnej poprawie produkcji rolnej.

W art. 67 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 wskazano w szczególności, że profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia i przechowywania przez co najmniej trzy lata dokumentacji dotyczącej stosowanych przez nich środków ochrony roślin, zawierającej nazwę środka ochrony roślin, czas zastosowania i zastosowaną dawkę, obszar i uprawy, na których zastosowano środek ochrony roślin. W ust. 4 tego przepisu zawarto upoważnienie dla Komisji dla przyjęcia środków wykonawczych w celu jednolitego stosowania tej regulacji.

2.2. Rozporządzenie wykonawcze (UE) 2023/564 zostało przyjęte na podstawie art. 67 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 i dotyczy treści oraz formatu dokumentacji w zakresie środków ochrony roślin. Akt ten stosuje się od 1 stycznia 2026 r. (art. 5 akapit drugi rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/564).

Stosownie do art. 2 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/564 użytkownicy profesjonalni środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia i przechowywania dokumentacji elektronicznej w formacie nadającym się do odczytu maszynowego zgodnie z definicją określoną w art. 2 pkt 13 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania

informacji sektora publicznego⁴.

W art. 3 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/564 określono szczegółowo termin rejestracji i przenoszenia do formatu elektronicznego zastosowania środka ochrony roślin. Zgodnie z tym aktem użytkownik profesjonalny powinien bez zbędnej zwłoki rejestrować każde zastosowanie środka ochrony roślin (art. 3 akapit pierwszy). Jeżeli dokumentacja nie została pierwotnie utworzona w wymaganym formacie elektronicznym, przenosi się ją do takiego formatu nie później niż 30 dni od daty zastosowania środka ochrony roślin – w przypadku stosowania środków ochrony roślin na swoim terytorium państwa członkowskie mogą przewidzieć krótsze terminy przenoszenia do określonego formatu elektronicznego (art. 3 akapit drugi). W odniesieniu do stosowania środków ochrony roślin na swoim terytorium przed 1 stycznia 2030 r. państwa członkowskie mogą zezwolić na dłuższe terminy niż określone w akapicie drugim, dla przenoszenia dokumentacji do określonego formatu elektronicznego, pod warunkiem, że cała dokumentacja będzie dostępna w określonym formacie elektronicznym przed 31 stycznia roku następującego po roku stosowania środka ochrony roślin (art. 3 akapit trzeci).

Polska wprowadziła odstępstwo w zakresie przenoszenia dokumentacji do określonego formatu elektronicznego. Zgodnie z art. 78a ust. 1 u.ś.o.r. dokumentację (o której mowa w art. 67 ust. 1 rozporządzenia nr 1107/2009), dotyczącą środków ochrony roślin zastosowanych przez użytkownika profesjonalnego przed terminem określonym w art. 3 akapit trzeci rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/564, która nie została utworzona zgodnie z art. 2 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/564, przenosi się do formatu elektronicznego zgodnego z art. 2 tego rozporządzenia do 31 stycznia roku następującego po roku, w którym te środki ochrony roślin zostały zastosowane. Jednocześnie, zgodnie z obowiązującym stanem prawnym sankcją przewidzianą za naruszenie tego wymogu jest kara grzywny, a orzekanie w sprawach o ten czyn następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia⁵ (art. 76 ust. 1 pkt 24 w zw. z art. 76 ust. 2 u.ś.o.r.).

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Proponowana ustawa w zakresie, w którym wprowadza czasową modyfikację sankcji w przypadku nieprzeprowadzenia lub nieprzechowywania dokumentacji dotyczącej środków ochrony roślin w formacie elektronicznym, powinna zostać poddana ocenie co do zgodności z art. 72 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 (w związku z art. 67 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 oraz art. 2 i art. 3 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/564). Wprowadzane na mocy projektu sankcje ograniczają się do środków oddziaływania wychowawczego.

⁴ Dz. Urz. UE L 172 z 26.6.2019, s. 56; ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj>.

⁵ Dz. U. z 2025 r. poz. 860, ze zm.

Otwarty katalog tych środków określono w art. 41 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń⁶. Przepis ten stanowi, że w stosunku do sprawcy czynu można poprzestać na zastosowaniu pouczenia, zwróceniu uwagi, ostrzeżeniu lub na zastosowaniu innych środków oddziaływania wychowawczego.

W art. 72 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 zobowiązano państwa członkowskie do ustanowienia przepisów dotyczących sankcji mających zastosowanie do naruszeń tego aktu i podjęcia środków niezbędnych do zapewnienia ich wprowadzenia w życie. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Państwa członkowskie powinny także niezwłocznie powiadomić Komisję o tych przepisach i wszelkich wprowadzanych w nich zmianach.

Należy w tym zakresie zwrócić uwagę na konieczność zapewnienia przez państwa członkowskie odstraszającego charakteru sankcji (z uwzględnieniem zasady proporcjonalności). Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE (dalej: Trybunał) w braku harmonizacji na poziomie Unii przepisów w dziedzinie mających zastosowanie sankcji państwa członkowskie zachowują kompetencję do dokonania wyboru sankcji, jakie uznają za odpowiednie. Jednak państwa członkowskie są zobowiązane do wykonywania swoich kompetencji z poszanowaniem prawa Unii i jego ogólnych zasad, i w konsekwencji w poszanowaniu zasady proporcjonalności⁷. Co istotne, Trybunał podkreśla, że surowość sankcji powinna być odpowiednia do wagi objętych nimi naruszeń, co wymaga w szczególności zapewnienia rzeczywiście odstraszającego skutku, przy jednoczesnym poszanowaniu ogólnej zasady proporcjonalności⁸. Trybunał, w kontekście przewidywanych przez państwa członkowskie sankcji wskazywał, że stosowana w konkretnym przypadku w prawie krajowym kara upomnienia jako „kara w czysto symbolicznym wymiarze” nie służy wdrożeniu rozwiązań wynikających z prawa UE⁹.

W świetle przywołanego orzecznictwa proponowane rozwiązanie, polegające na wprowadzeniu sankcji pod postacią środków oddziaływania wychowawczego w przypadku naruszenia obowiązków w zakresie elektronicznego prowadzenia dokumentacji dotyczącej stosowanych środków ochrony roślin (wymaganych na mocy rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 w związku z rozporządzeniem wykonawczym (UE) 2023/564) może zostać uznane za niezgodne z art. 72 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009. Należy bowiem uznać, że projektowane sankcje (ograniczone wyłącznie do pouczenia, zwrócenia uwagi, ostrzeżenia bądź zastosowania innego, podobnego środka) nie będą miały rzeczywiście odstraszającego skutku¹⁰.

⁶ Dz. U. z 2025 r. poz. 734, ze zm.

⁷ Wyrok Trybunału z 11 lutego 2021 r. w sprawie C-77/20, *K.M.*; ECLI:EU:C:2021:112; pkt 36.

⁸ *Ibidem*, pkt 38.

⁹ Wyrok Trybunału z 25 kwietnia 2013 r. w sprawie C-81/12, *Asociația Accept*, ECLI:EU:C:2013:275, pkt 64.

¹⁰ W uzasadnieniu projektu ustawy również nie przedstawiono argumentów wskazujących na odstraszający skutek wprowadzanych sankcji.

4. Konkluzje

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o środkach ochrony roślin jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Proponowany art. 78b u.ś.o.r. może zostać uznany za niezgodny z art. 72 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 (w związku z art. 67 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 oraz art. 2 i art. 3 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/564) w zakresie braku spełnienia przesłanki odstraszającego charakteru nakładanej sankcji.

Autor:

Konrad Kuszel

ekspert ds. legislacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 26 sierpnia 2026 r.

BEOS-WPEiM-2078/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.270.9.2026

Data wpływu 27.08.26v.

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o środkach ochrony roślin (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Katarzyna Królak) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

W projekcie przewidziano dodanie art. 78b w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin¹ (dalej: u.ś.o.r.; art. 1 projektu). Zgodnie z wprowadzanym przepisem wobec sprawcy czynu określonego w art. 76 ust. 1 pkt 24 u.ś.o.r., w zakresie nieprzeprowadzenia lub nieprzechowywania dokumentacji, o której mowa w art. 67 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG² (dalej: rozporządzenie (WE) nr 1107/2009), w formie elektronicznej zgodnie z art. 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/564 z dnia 10 marca 2023 r. w odniesieniu do treści i formatu dokumentacji dotyczącej środków ochrony roślin prowadzonej i przechowywanej przez użytkowników profesjonalnych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009³ (dalej: rozporządzenie wykonawcze (UE) 2023/564), popełnionego przed terminem określonym w art. 3 akapit trzeci rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/564, przestaje się na środkach oddziaływania wychowawczego.

Przywołany wyżej art. 76 ust. 1 pkt 24 u.ś.o.r. stanowi, że podlega karze grzywny osoba, która będąc zobowiązana do prowadzenia i przechowywania dokumentacji, o której mowa w art. 67 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009, nie

¹ Dz. U. z 2026 r. poz. 624.

² Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, s. 1, ze zm.; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/2026-06-16>.

³ Dz. Urz. UE L 74 z 13.3.2023, s. 4, ze zm.; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/564/2025-11-23.

proceedi lub nie przechowuje tej dokumentacji zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 67 tego rozporządzenia lub zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 25 ust. 3 pkt 4 lub w art. 37 u.ś.o.r.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o środkach ochrony roślin **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Konrad Kuszel

ekspert ds. legislacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieřlik

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, dnia 25 sierpnia 2026 r.

KZBS/W/10/144/421/2026/TK

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

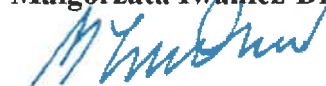
Szanowny Panie Ministrze,

Dziękujemy za przekazanie do zaopiniowania *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o środkach ochrony roślin* przy piśmie znak SPS-III.020.270.8.2026.

Uprzejmie informuję, iż Krajowy Związek Banków Spółdzielczych nie zgłasza uwag do tego projektu.

Z poważaniem,

Małgorzata Iwanicz-Drozdowska

Prezes Zarządu KZBS

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.270.11.2026

Data wpływu 28.08.26